

СТВАРНО ПРАВО

НАКНАДА ЗА ЕКСПРОПРИСАНУ НЕПОКРЕТНОСТ

Заштита права на имовину, подржављену по прописима о експропријацији који су се примењивали до 19.02.1968. године, остварује се у поступку и на начин прописан Законом о враћању одузете имовине и обештећењу.

Из образложења:

„Чињенично је разјашњено да је након доношења акта о експропријацији грађевинског земљишта донето решење о накнади 28.05.1956. године, на основу ког је правном претходнику предлагача у својину додељена друга непокретност, у замену за експроприсану. Предлагачи не тврде, нити има података да је ово решење стављано ван снаге, па је оно део правног поретка. Предлагачи захтев за одређивање накнаде заснивају на тврдњи да решење о накнади није извршено. Претходно питање о коме је ванпарнични суд овлашћен да одлучује постоји уколико о праву или правном односу одлуку није донео надлежни орган, што овде није случај. Стога, неприхватљиво је становиште другостепеног суда да је решење којим је правном претходнику предлагача одређена накнада за експроприсану непокретност ништаво.

Утврђене чињенице везане за изостало извршење одлуке експропријационе комисије од 28.05.1956. године, без утицаја су на другачију одлуку у овој ванпарничној ствари. Према члану 2. тачка 29. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 153/20) право на враћање имовине по одредбама тог закона може се остварити за имовину одузету применом Основног закона о експропријацији („Службени лист ФНРЈ“ бр. 28/47, 12/57, 53/62 и „Службени лист СФРЈ“ бр. 13/65, 5/68, 7/68 и 11/68). Одредбом члана 6. став 2. тог закона прописано је да бивши власник има право на враћање имовине, односно обештећење за имовину одузету на основу прописа о експропријацији који су се примењивали до 19.02.1968. године, ако бившем власнику на име накнаде за експроприсану имовину није уступљена друга непокретност у својину, станарско право или други облик најшире правне власти. Одредбама чланова 22. и 23. прописано је које подржављено грађевинско земљиште држава враћа, а које не враћа, а чланова 39. – 50. поступак у коме се право на враћање имовине, односно обештећење остварује.

Из изнетих разлога, када је у складу са Основним законом о експропријацији од стране надлежних државних органа донет акт о експропријацији и решење о накнади, предлагачима не припада право да у овом ванпарничном поступку у складу са одредбама чланова 41. и 42. сада важећег Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ бр. 53/55 ... „Службени гласник РС“ бр. 106/2016) захтевају доношење нове одлуке о накнади, пошто је таква одлука већ донета.“

(Из решења Врховног суда Рев 2659/2025 од 05.03.2025. године)